

Overview crisisorganisatie

2024

De evaluaties van incidenten, oefeningen en systeemtest van 2023 vormen input voor deze overview. Deze elementen tezamen geven een beeld van de crisisorganisatie in Twente.

Inhoudsopgave

-
- 03**
Inleiding
 - 04**
(GRIP) incidenten
 - 07**
Overige incidenten
 - 08**
Systeemtest en oefeningen
 - 09**
Agenda crisisbeheersing

Inleiding

Voor u ligt de overview crisisorganisatie 2024

Hierin wordt een beeld gegeven van het optreden van de Twentse crisisorganisatie over 2024. De evaluaties van incidenten, oefeningen en systeemtesten vormen de input. De evaluatie van de systeemtest zijn gemaakt door het COT, de oefeningen zijn door meerdere functionarissen in- en extern waargenomen.

Middels deze overview wordt Algemeen Bestuur geïnformeerd over de evaluaties van incidenten, oefeningen en trends in crisismanagement. Dit jaar worden op basis van de evaluaties en trends enkele bestuurlijke aanbevelingen gedaan. Tevens wordt deze overview gebruikt als rode draden analyse voor de Inspectie Justitie & Veiligheid.

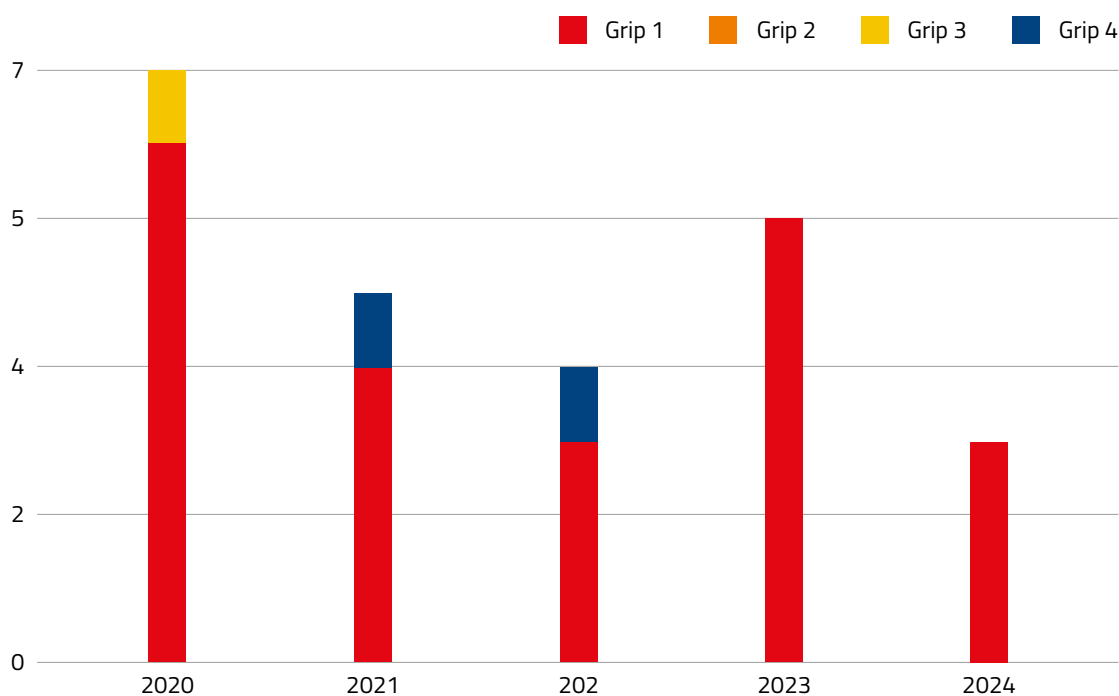
1. Inzet crisisorganisatie in 2024

Kijkend naar de evaluaties van incidenten, oefeningen en systeemtesten kan worden gezegd dat crisisorganisatie is voorbereid op haar taak en doelgericht en doelmatig kan optreden. Dit blijkt uit de hierna volgende evaluaties van grip-incidenten en oefeningen. Natuurlijk zijn er ook zaken die verbeterd kunnen worden. Deze worden weergegeven.

GRIP Incidenten

In onderstaande tabel zijn de GRIP incidenten van de afgelopen vijf jaren weergegeven.

GRIP-incidenten Twente 2019-2023

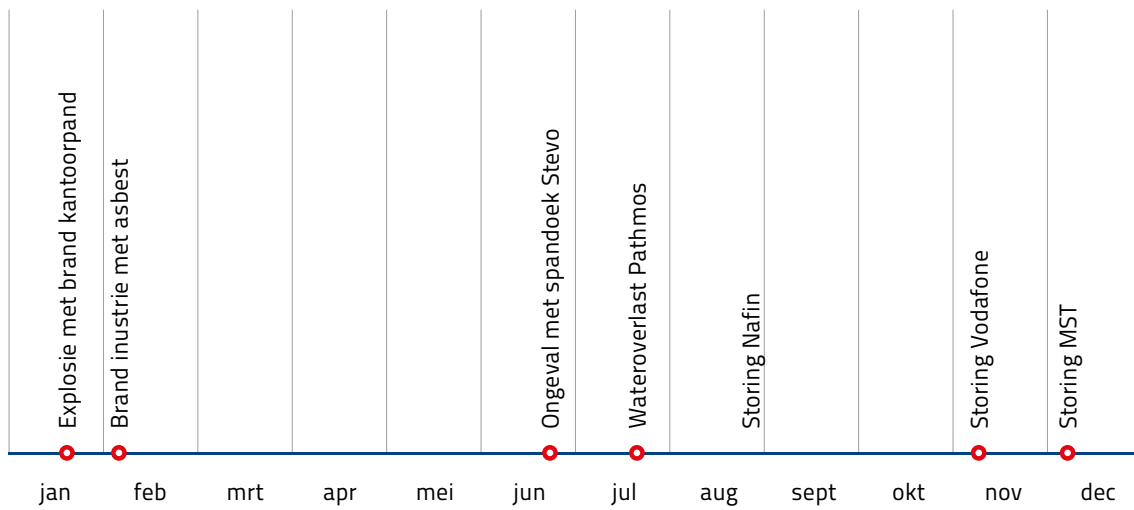

Figuur 1: GRIP incidenten afgelopen 5 jaar

Het aantal GRIP incidenten is de afgelopen jaren sterk afgenomen.

GRIP Incidenten 2024

- 19 januari: Enschede, explosie met brand kantoorpand.
- 4 februari: Vroomshoop, brand industrie met asbest
- 22 juni: Geesteren, Ongeval met spandoek bij voetbal Stevo

Al jaren is een afname van het aantal GRIP incidenten te zien.

Hiervoor is een aantal verklaringen te geven:

1. GRIP wordt meer en meer een middel in plaats van een doel.
2. De crisisfunctionarissen zijn beter in staat om de kijken wat er nodig is in plaats van reflexmatig op te schalen naar GRIP
3. De fe functionarissen werken pro-actiever waardoor een situatie sowieso niet tot een GRIP-niveau hoeft te worden opgeschaald.

Elk incident wordt nabesproken in de kenniskring 'leren van incidenten'. De hoogst operationeel leidinggevende, die input heeft opgehaald bij zijn team, kijkt samen met de kenniskring naar de leerthema's en bepaalt of de doelen van de crisisorganisatie (slagvaardig, flexibel en outputgericht) zijn behaald. Samen wordt gekeken naar tips voor collega's en verbeteracties voor de veiligheidsregio en de kolommen.

Hieronder de belangrijkste bevindingen bij deze drie incidenten.

- **Flexibele crisisorganisatie.** De crisisorganisatie is prima in staat op deze incidenten af te handelen. Daar waar nodig wordt flexibel opgeschaald. Een voorbeeld hiervan is het incident STEVO, waarbij de operationeel leider naar de burgemeester is gegaan (bij STEVO) om hem te ondersteunen en te adviseren, zonder daarbij op te schalen naar GRIP 3.
- **MKON:** De calamiteitencoördinator werkt niet volledig langs de procedure en werkwijze die de Veiligheidsregio Twente verwacht. Er wordt meer verwacht van de calamiteitencoördinator in de coördinatie van de opkomst en in het geven van updates zoals bijvoorbeeld het klachtenplot.
- **Focus op maatschappelijke impact:** de crisisorganisatie mag nog meer de focus hebben op de maatschappelijke impact van het incident. Denk hierbij aan met name de asbestbrand in Vriezeveen, waarbij de focus te veel lag op de brand en niet op de onrust die asbest met zich mee brengt.

Op het Kennisplein zijn alle factsheets van de GRIP incidenten te vinden: [Overzicht - Evaluatie GRIP-incidenten](#)

Overige incidenten

Naast de GRIP is er een aantal bijzonder incidenten geweest:

- 21 juli: Watoverlast Pathmos
- 28 augustus: Storing Nafin (defensie)
- 7 november: Storing Vodafone
- 5 december: Stroomstoring MST

Bij deze incidenten heeft Veiligheidsregio Twente een of meerdere rol(len) vervuld, van het verzamelen van informatie, het geven van advies en het verlenen van specifieke ondersteuning. De verwachting is dat dit soort incidenten, waarbij er niet wordt opgeschaald conform de grip-structuur maar wel een rol is voor de crisisorganisatie, in de toekomst gaan toenemen.

De **kritische factoren** bij dit soort incidenten bepalen welke rol en positie de crisisorganisatie heeft. De burgemeester wordt in voorkomende gevallen geadviseerd door leden van de crisisorganisatie. Met de betrokken burgemeester wordt bepaald welke factoren waarom (!) relevant zijn om te bepalen wanneer (onderdelen van) de crisisorganisatie ingezet worden.

Hieronder volgt een overzicht van enkele relevante kritische factoren:

1. De veiligheid en gezondheid van betrokkenen
2. Impact op vitale processen
3. Bestuurlijke en maatschappelijke impact
4. Multidisciplinaire samenwerking en informatiedeling
5. Operationele en strategische duiding
6. Reputatie en communicatie

Systeemtest en oefeningen

Elke veiligheidsregio is bij wet verplicht om jaarlijks een ramp of crisis te oefenen: de systeemtoefening.

- 21 juli: Watoverlast Pathmos
- 28 augustus: Storing Nafin (defensie)
- 7 november: Storing Vodafone
- 5 december: Stroomstoring MST

Wanneer er daadwerkelijk een incident heeft plaatsgevonden waarbij is opgeschaald naar GRIP-3 of -4, is het mogelijk om het incident te evalueren en dit te gebruiken als systeemtest. In 2024 is de veiligheidsregio niet opgeschaald dus is er in september 2024 een onverwacht systeemtest gehouden in de gemeente Hellendoorn.

Inclusief de systeemtest is er in 2024 in dertien van de veertien gemeenten een systeemtoefening gehouden. Van deze dertien oefeningen waren er 12 gepland, twee onverwachts (waarvan 1 systeemtest). Drie keer is de oefening gedraaid door de burgemeester en dus tien keer door een locoburgemeester.

Hieronder de belangrijkste bevindingen:

- **Gouden lijn.** De gouden lijn zorgt voor een directe lijn tussen operatie en het strategisch niveau, 'het veld en de burgemeester'. Het strategisch niveau wordt goed gebriefd en de gevraagde besluiten worden helder voorgelegd.
- M.b.v. een **crisisdiagnose** kunnen in elke situatie doelen worden gesteld (het wat?) en uitgangspunten worden geformuleerd (het hoe?). Ook hierbij zijn de argumenten (het waarom) van belang. De impact van een incident op mensen, de getroffen en betrokkenen, is daarbij van groot belang!
- **Samenstelling CT.** Het CT bestaat naast de burgemeester uit de strategisch communicatieadviseur, bestuursadviseur, operationeel leider en beleidsondersteuner. Deze samenstelling is kwetsbaar als een van de rollen verhinderd is of later opkomt. Er is dan onvoldoende ondersteuning voor de burgemeester. Dit verdient aandacht. Denk ook tijdig aan het toevoegen van expertise in het crisisteam.
- **Informatiemanagement.** De continue ontwikkeling van informatiemanagement is heel positief, de kolom heeft aantoonbare meerwaarde.
- **Impact op getroffen, betrokken en de samenleving.** Er kan meer aandacht zijn voor de impact op slachtoffers, gedupeerden en anderen in de samenleving. Probeer zoveel mogelijk de "buitenwereld" naar binnen te halen.

*Het gehele verslag van de systeemtest 2024
is te vinden via de volgende link: [rapportage systeemtest](#)*

2. Crisisbeheersing in 2025 en verder

In dit hoofdstuk wordt op hoofdlijnen aangegeven wat de speerpunten zijn voor de komende jaren.

Agenda crisisbeheersing

De wereld verandert. Er zijn ontwikkelingen op het gebied van data & technologie, sociaalmaatschappelijke veranderingen, geopolitiek, het duurzaam omgaan met onze leefomgeving en het klimaat. Dit heeft implicaties voor crisisbeheersing.

Als Veiligheidsregio Twente bieden wij een crisisorganisatie die voor elk incident ingezet kan worden. Deze zogenaamde startopstelling kan al naar gelang de behoefte aangepast worden. Voor andere ongewenste gebeurtenissen, die nog geen incident zijn, kan de crisisorganisatie geraadpleegd worden. De betrokken burgemeester kan aan de Operationeel Leider of de directeur CB verzoeken om een crisisdiagnose uit te voeren, zodat a.d.h.v. relevante kritische factoren bepaald kan worden wat waarom er wel en niet gedaan kan worden of moet worden gedaan.

Crisisbeheersing bevindt zich midden in een transitiefase. Crisisbeheersing is een structurele taak die vraagt om wendbaarheid, leiderschap, netwerkgerichtheid en maatschappelijke betrokkenheid. De professionalisering van het vak, van hulpverlener tot bestuurder en het vergroten van maatschappelijke weerbaarheid zijn sleutelvoorwaarden voor een effectieve crisisaanpak in de toekomst. Crisisbeheersing is niet langer iets dat we er 'bij doen'. Het is een vak, een strategische taak en een gedeelde verantwoordelijkheid.

Dit zien we terug in onze regionale agenda crisisbeheersing en de landelijke agenda. Hierin zijn de volgende pijlers opgenomen:

- 1. Versterken voorbereiding en paraatheid.** Op basis van geprioriteerde, landelijke risico's werken Rijk en veiligheidsregio's gezamenlijk aan: opstellen en actualiseren van plannen, in de praktijk beoefenen van deze plannen met de betrokken partners, risicomonitoring en -analyse, capaciteitsplanning en risico- en crisiscommunicatie.
- 2. Versterken van een weerbare samenleving.** Burgers, bedrijven, aanbieders van vitale processen en maatschappelijke organisaties hebben een eigen verantwoordelijkheid om zich goed voor te bereiden op crises en om preventieve maatregelen te treffen. Met deze partijen versterken we de weerbaarheid van de samenleving, onder meer door samen met hen de voorbereiding op crises vorm te geven. We richten ons daarbij op het verder bevorderen van de reeds aanwezige maatschappelijke veerkracht; veel burgers, bedrijven en organisaties hebben al oog voor de eigen weerbaarheid en gaan bij crisis al aan de slag.
- 3. Bevorderen van kwaliteit en professionaliteit.** Rijk en veiligheidsregio's zorgen voor een gezamenlijk, continu proces van doorontwikkeling en professionalisering van de crisisbeheersing. Ons doel is dat we zowel tijdens de voorbereiding als de aanpak van crises effectief samenwerken, op basis van en met gebruikmaking van de meest actuele inzichten, innovatieve werkwijzen en middelen, en dat we continu blijven leren.

Kijk voor meer informatie op www.vrtwente.nl